

Lokal HISTORIE



Medlemsblad for Dragør Lokalhistoriske Forening

Nr. 1-2023.

Februar 2023

ISSN 246-3469

28. årgang

EN SPRÆLLEVENDE 80 ÅRIG



Dragørs grønne piger

Bestyrelse:

Formand: Dines Bogø

Næstformand: Reneé Schwaner

Kasserer: Marianne Bogø

Sekretær: Wiebke Zickert

Bestyrelsesmedlem: Claus Skaalum Lyder

www.Dragør-Lokalhistorie.DK Mail: info@dragoer-lokalhistorie.dk

Redaktion: Peter Bothmann, (Dines Bogø ansv.)

Hvis foreningen har din email-adresse modtager du med jævne mellemrum nyheder om arrangementer mm.

Skriv til info@dragoer-lokalhistorie.dk, hvis du ikke får nyheder på mail. Ønskes den trykte udgave af blad afmeldt, så skriv gerne.

Bestyrelsen ønsker alle medlemmer i Dragør Lokalhistoriske Forening et Godt Nytår.

Vi har mange gode oplevelser i kurven til den kommende sæson, og vi glæder os til at se Jer.

80 ÅRS HISTORIE DE GRØNNE PIGESPEJDERE I DRAGØR



Pigespejdere ved Dragør Station ca 1955.

Den 2. november 1942 blev KFUK spejderne i Dragør stiftet af fem gæve piger.

Det var Elly Karlsen (Gamle ørn), Alice Jensen fra Menighedsbørnehaven, Karen Rårup (Kanin), Rie og Else Bødtker.

Elly havde deltaget i førerkursus og var overbevist om, at spejderarbejdet var noget, der kunne vække pigers interesse. Det kom til at holde stik. Mange piger mødte op, gennemførte optagelsesprøven og aflagde spejderløftet, ja det blev et stærkt fællesskab.

Korpset var dengang opdelt i distrikter/divisioner/troppe og flokke. Dragør Trop og flok hørte hjemme i 1. Københavnske distrikt og var en del af Amager Division, der bestod af 8 enheder.

De grønne spejderes forældrefest

Mandag den 28. samlede de grønne pigespejdere og »smutter« deres forældre til en rigtig fornøjelig aften. Ca. 150 var mødt op, deriblandt mange fædre. Af det festlige program skal nævnes: Prolog af Liselotte, musik af rytmeorkester, kaffebord, tipskonkurrence med forældreoptræden (deklamation, sjipning osv.), potpourri af spejdersange. Ingeniør Hartvig sluttede aftenen med et par tankevækkende ord.

Det nye tropsråd kom til at bestå af fru Elly Svendsen og boghandler Jensen for spejderne, fru Lis Beck og ingeniør Thorsell for »smutterne« og formand Alice Jensen og overbetjent Sv. Petersen for menigheden.

Dragør borgerlige skyttelaug har fastsat det årlige torskegilde til den 12. november på Dragør strandhotel.



Missionshuset.

Det første mødested var i Missionshuset på Vestgrønningen i det store lokale i stueetagen, og et patruljelokale på loftet, det fik navnet Ørnereden. Opkaldt efter Ellys spejdernavn »Gamle Ørn«. Huset har i en årække dannet rammen om de ugentlige smutte- og spejdermøder, samt flere julemarkeder og andre arrangementer og oplevelser. Det var her indsatsen for at skaffe penge til at bygge vores egen spejderhytte blev gjort.

Gennem årene kom mange piger til, de udviklede sig, tog kurser i ledelse og andre spejderfærdigheder og senere gav de stafetten videre til den næste generation af førere for grønsmutter og spejdere.



Julebazar i Missionshuset.

Da sommerlejren i 1965 stod for døren, havde vi ingen tropsfører, der kunne tage med smutterne og spejderne til Bornholm. Tropsføreren var taget til udlandet og skulle i gang med en uddannelse. Heldigvis kunne en fører fra Kastrup træde til, Annelise Holm. Annelise havde året tidligere gennemført en sommerlejr på Bornholm med piger fra Kastrup. Annelise blev så "glad" for Dragørpigerne og inviterede alle patruljeførerne på weekend, så vi kunne lære hinanden bedre at kende. Det blev en sjov og lærerig weekend, og så fik vi tilmed en ny tropsfører.

I årene frem til 1966 havde vores tidligere tropsfører Ellen Margrethe sammen med forældrerådet forhandlet med Dragør Kommune om at få stillet en byggegrund til rådighed, så vi kunne bygge vores egen bjælkehytte og udøve spejderlivet fuldt ud.



Luftfoto af Vierdiget / Sdr.Tangvej, hytten ses midt i billedet.

Det lykkedes at finde en dejlig naturgrund på Søndre Tangvej 28, og de voksne førere og pigernes forældre brugte al deres fritid i årene 1967 og 1968 på at bygge en fantastisk spejderhytte. Den blev vores andet hjemsted.



Byggeriet er i gang.



Ørnereden set fra indgangssiden.



Liv i Ørnereden.

Til vores forårsfest i 1989 var mange tidligere pigespejdere mødt op. Vi havde fået den ide at starte en seniorpatrolje, hvor tidligere medlemmer også kunne være med. Den kom til at hedde "Club Evergreen", med logo bestående af spejdernes trekløver, omkranset af et råbåndsknob.

Club Evergreen mødes to gange om året – en kulturdag og en dag/weekend med generalforsamling.

Medlemmer fra spejdertiden i 1960'erne og op til nu, og 5.P Delfinerne og 6.P Viberne, er fortsat med.

Årene gik og tiderne blev mere moderne. I 1991 skiftede KFUK spejderne navn til De Grønne Pigespejdere. De blev inddelt i 18 regioner med navn efter det vand, de ligger ved. Dragør hører til region Øresund. Førere hedder nu ledere og vi fik nye tidsvarende

uniformer, medlemstallet voksede og fællesskabet er stærkt. Nu hedder lederne Heidi, Monna, Vibeke og Annelise.



Kun skorstenen er tilbage på dette sørgelige foto.

AV – AV – AV

I 2002 meddelte Dragør Kommune, at der skulle bygges boliger på Søndre Tangvej 28 og 30. Der var ikke plads til os mere, vi skulle ud af vores spejderhytte. Nok var det kommunens grund, men det var vores hytte. Men der var ingen udvej. 50 piger blev nu "hjemløse". Vi måtte gå den tunge gang og flytte. 32 år med store oplevelser, mange spejdermøder og overnatninger var forbi. Det var en sorgens dag.

Vi fik anvist et klasseværelse på Skolen ved Vierdiget, hvor vi måtte opstille et lille skab, hvor kun meget få af vores ting kunne være. Alt andet blev opmagasineret på Kongelundsfortet.

Som erstatning for vores nedrevne bjælkehytte, fik vi af Dragør Kommune tilbudt husly først i Krudthus 2, hvor der hverken var vinduer eller gulve, dernæst en misligholdt rønne i Skolegade i Store Magleby, et sted hvor alkoholikere og narkomaner holdt til, og så Gabriel Jensens åbne feriekoloni på Strandengen.



Huset i Skolegade, Store Magleby.

Medlemstallet raslede ned. Pigerne kunne ikke holde modet oppe. Det var et meget krævende arbejde at fastholde de sidste 15 piger.

En morgen kørte Vibeke forbi Ørnereden på Søndre Tangvej og blev mødt af et chokerende syn. Man var i fuld gang med at nedrive

Ørnereden – Vores Hus. En jagtforening havde købt hytten af Dragør Kommune, og den skulle opsættes igen som jagthytte i Nakskov. Kommunen havde åbenbart solgt en anden parts ejendom, endda helt uden at orientere ejerne herom.

Annelise og Vibeke tog på Rådhuset og konfronterede de ansvarlige. Først her gik det op for Kultur- og Fritidsforvaltningen, at de havde solgt andres ejendom.

Det skulle der rådes bod på

Efter 1 år fik spejderne tilbudt Dragør Boldklubs tidligere klubhus på Engvej. I den ene halvdel af huset var der indrettet faciliteter til den kommunale dagpleje, den anden del stod ubenyttet hen med de gamle bade- og omklædningsfaciliteter.



Det gamle boldklubhus – nu vores hjem

Der blev nedsat et byggeudvalg, hvor spejderne i tæt dialog med Teknisk Forvaltning fik opsat gipsvægge og lagt trægulv i lokalerne så de kunne bruges af spejderne. Der blev lavet en entre, 1 stort

fællesrum og 3 patruljelokaler, så det i det mindste lignede en spejderhytte indefra. De gamle slagbænke fra 1942 havde overlevet opholdet på Kongelundsfortet.

KFUM spejderne forærede os ved indflytningen et fint træskilt med navnet **ØRNEREDEN** på. Det hænger på huset ud mod Idrætsstien. Dragør Kirke og Menighedssamfundet donerede borde og stole samt andet inventar, og til erstatning for en mistet flagstang donerede ejeren af AC trælast os en ny. Det varmede rigtigt meget.

I april 2004 tog vi de nye lokaler i brug. De har været vores faste base de sidste små 20 år og har fungeret godt.

Et mundheld lyder: *Engang spejder – Altid spejder*. Hertil kan føjes, at Annelise Holm har været med i 71 år og Vibeke Kongebro Sørensen har været med i 52 år.

Den 2. November 2022 havde Dragør Gruppen 80 års fødselsdag. Den blev fejret med Grønsmutter, spejdere, Club Evergreen, samt forældre.

Med *Grønne* Spejderhilsener
Annelise og Vibeke.



Fra venstre: Vibeke K.Sørensen, Monna, Annelise Holm, Heidi.

Artiklens fotos er lånt fra de grønne pigespejdere samt fra Historisk Arkiv Dragør og Dines Bogø.

Fra brandstation til fritidshjem

af Dines Bogø

Lidt øst for Store Magleby Skole ligger en hvid bygning, der er kendt som Kirkevejens Fritidshjem.



1944. Danske arbejdere og tyske ingeniører byggede "Werft Magleby" på Halvejen 3 og "Feuerwehrstation" på Kirkevej 24.

Bygningen på Kirkevej 24-26 er opført i 1944. Der har siden 1970 været fritidshjem på stedet.

I dag er den officielle betegnelse "Store Magleby Skole SFO Kirkevej".

SkoleFritidsOrdning er en institution for børn i børnehaveklasse til og med 3. klasse.



Byggeriet på Kirkevej var bevogtet af "Sommerkorpset". Danske i tysk vagtorganisation. Foto er taget illegalt med bokskamera skjult under frakken.

Bardram Luft-teknik

1947 rykkede smedeværkstedet "Bardram-Luft-teknik" ind i bygningen.

Firmaet, der havde hovedkontor på Østerbro, flyttede i 1969 til "Det lange Krudthus" på Bachersmindevej 13. Det er nuværende administrationsbygning for Copenhagen Camping.

Da bygningen på Kirkevej i 1969 skulle ombygges til fritidshjem, måtte man lukke de gamle smøregrave i gulvet. Portene blev muret til og erstattet af vinduer.

Brandstation

Bygningen blev opført af Det tyske Luftwaffe. Besættelsesmagten havde fra 10. april 1940 besat Københavns Lufthavn.

Fra 1941 blev Lufthavnen udbygget med fire betonbaner (13/31, 04/22, 09/27 og 17/35) og nyt stort hangar- og værkstedsområde i den sydlige del. Fra Amagerbanen var der anlagt flere sidespor ind til det nye sydlige hangarområde.

Ved indkørslen til Lufthavnen fra Amager Landevej var der bygget en brandstation (Nord) og efter samme skabelon var "Brandstation Syd" bygget på Kirkevej 24.

Tyskerne havde et stort anlæg med rullebaner og hangarer i Store Magleby syd for selve lufthavnen. Brandstationen på Kirkevej 24 skulle servicere det område, hvor der periodevis stod mange fly.

Tæt ved det nuværende nye kontroltårn i lufthavnen havde tyskerne en mindre "Brandstation", der blev nedrevet få år efter befrielsen.

Efter befrielsen i 1945 rykkede Royal Air Force ind i bygningen på Kirkevej 24 og anvendte denne som værksted.

På sydsiden havde RAF anlagt en militær Shell-benzinstation. På det sted, hvor børnene senere fik deres sandkasse, men der er ryddet op nu efter lækage fra en gammel jordtank.



1946. Royal Air Forces værksted i den tidligere tyske brandstation.



*Royal Air Force personel foran deres værksted i sommeren 1945.
Foto taget af Poul Petersen, Ndr. Kinkelgade. Han blev gode venner
med Eric Jones (hvid skjorte), der også senere besøgte Danmark.*



1953. Kirkevej 24-26. Firmaet rykkede i 1968-69 til Bachersmindevej 11-13 "Det lange Krudthus", nu Copenhagen Camping.



Arkitekt Paul Gröning havde ansvaret for ombygning af Kirkevej 24 og Halvejen 3 (nuv. Hollænderhal). Paul Gröning foto fra 1969.



Juni 1971. Filialbiblioteket på Kirkevej 24-26. Tlf. 53 43 11. Biblioteket (seneste adresse Halvejen 3) i Store Magleby er blevet nedlagt ved udgangen af 2022.

I starten af halvfjerserne blev der indrettet bibliotek i den østlige halvdel. (Kirkevej 26).

Da biblioteksafdeligen flyttede til Hollænderhallen i februar 1979, kom der et nyt fritidshjem i de forladte lokaler.

Senere blev de to fritidshjem slået sammen.



7. juli 2016. Fritidshjemmet eller som det officielt hedder: "Store Magleby Skole SFO på Kirkevej".



10. april 2018. Tidligere tysk brandstation, RAF-værksted, firma Bardram, fritidshjem og bibliotek. Nu Kirkevej SFO.

GENERALFORSAMLING: Dragør Lokalthistoriske Forening

Kun adgang for medlemmer

Tirsdag den 14. marts 2023 kl. 19.00

Festsalen, Wiedergården 2, 2791 Dragør

Dagsorden iflg. Vedtægterne:

1: Valg af dirigent

Forslag: Carsten Dinesen Maass

**2: Orientering om foreningen siden sidste
Generalforsamling**

3: Fremlæggelse af revideret regnskab for 2022

4: Fastsættelse af kontingent for 2024

Forslag: Kontingent 175/225 kr.

**5: Behandling af indkomne forslag
(modtaget inden 10. februar 2023)**

6: Valg af bestyrelse og bestyrelsessuppleanter

Formand Dines Bogø – villig til genvalg i 2023

Sekretær Wiebke Zickert – villig til genvalg 2023

Næstformand Reneé Schwaner – på valg i 2024

Kasserer Marianne Bogø – på valg i 2024

Best.medl. Claus Skaalum Lyder – på valg i 2024

Best.suppl. Ingelise Lund – villig til genvalg

Best.suppl. Peter Bothmann – villig til genvalg

Best.suppl. Marchen Leth – villig til genvalg

7: Valg af revisor og revisor suppleant

Revisor Else Lykke Madsen – villig til genvalg

Revisor suppl. Christian Clausen – villig til genvalg

8: Eventuelt



Ordinær generalforsamling i 2022.

Dragør Lokalthistoriske Forening



Regnskab

Perioden 1/1 - 31/12 2022

Indtægter	2022	2021
Kontingenter	49.400,00	47.500,00
Sponsortilskud	0,00	5.000,00
Omkostninger:		
Medlemsarrangementer	16.521,46	23.640,54
Blad (tryk og udbringning)	12.775,00	8.309,00
Kontor (blækpatroner mm)	1.747,60	1.614,95
I/T udgifter	928,00	500,00
Bank, Mobilpay gebyrer	2.505,96	1.535,84
Gaver	1.696,85	900,00
Arrangementstøtte, lokaler	650,00	0,00
Bestyrelsesmøder	2.488,50	1.559,95
Indtægter i alt	49.400,00	52.500,00
Udgifter i alt	39.313,37	38.060,28
Overskud	10.086,63	14.439,72

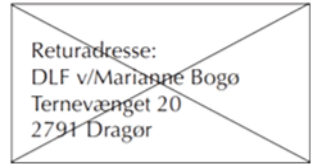
Status pr. 31. dec. 2022

Sparekassen Sjælland 1. jan 2022	23.366,72
Resultat 2022	10.086,63
Spar Nord Bank 31. dec. 2022	33.453,35

Dragør, den 16 Januar 2023

Marianne Bogø, Kasserer

Else Lykke Madsen, Revisor



14. februar 2023 kl. 19.00 – 21.00. Festsalen Wiedergården

"Husmandsstedet på Sydstranden".

Før der blev bygget på Rødtjørnen, Hvidtjørnen og Store Magleby Strandvej. Annie og Albert Jensens døtre, Anne og Annette fortæller og viser ældre fotos.

14. marts 2023 kl. 19.00 – 21.00. Festsalen, Wiedergården

Efter den ordinære generalforsamling (19.00-19.30) fortsætter Erik Norman Svendsen sit causeri: Tilmelding: norman2@2791dragoer.dk

"Præst for Gud, Dronning og fædreland". Første del blev afholdt den 26. april 2022.

25. april 2023 kl. 19.00 – 20.45. Festsalen, Wiedergården

Amagerdragten. Lisbeth Møller fortæller om dragter og viser detaljer på flere dragttyper. Bl.a. på en ungpigedragt og på Marchen Leths brudedragt.

7. maj 2023 kl. 14.00 – 15.30. Byvandring på Nordstranden

I september 2022 lovde vi på byvandring ad Øresunds Allé, at vi fortsatte nordpå. Hør om "Den hvide Dame", "Skovtrolde", "Hestetyven", "Giftblander", "Den gode hvide Mand", husnavne m.v.

Guide er Dines Bogø.

6. juni 2023 kl. 19.00. Bent Kofoed-Hansen se næste blad / internet.